№ 262. Kraków 13 Listopada — Środa. Rok 1850

Wychodzi w Krakowie
codziennie, wyjąwszy niedziele i święta.
Cena:
w KRAKOWIE miesięczna 5 złp.; kwartalna 14 złot. polską monetą.
w KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 4 złr. 30 kr. m. k.
Przedpłata
Przyjmuje się w biurze Expedycyi CZASU przy rogu Szczepańskiéj ulicy Nr. 369.
pieniądze przesyłają się bezpłatnie pocztą wprost do biura Expedycyi Czasu wyraziwszy na kopercie: Prenumeracyjne pieniądze

CZAS

Przyjmują się
OGŁOSZENIA, rozprawy, odezwy wszelkiego rodzaju.
DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowe rolnicze itp.
UWIADOMIENIA tyczące się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp
Za opłatą
od wiersza petytowego za jednorazowe umieszczenie po 8 groszy następne po 3 grosze z dopłatą 10 krajcarów za każdą publikacyą.
Listy
nie frankowane nie przyjmują się, wyjąwszy od stałych lub znanych korespondentów.
Numer pojedynczy kosztuje 8 groszy.

N. 15,716. (390)

Wedle dekretu W. Ministerstwa Skarbu z dnia 23 października 1850 N. 14,655 dawniejsze banknoty 1 i 2 ryńskowe uchylone z obiegu, mają być jeszcze w Wiedniu do końca czerwca 1851, w krajach koronnych zaś jeszcze do końca Marca 1851 w dotyczących kassach bankowych wymieniane, co do powszechnéj niniejszém podaje się wiadomości.

Z c. k. Komissyi Gubernialnéj.
Kraków d. 6 listopada 1850 r.
Ettmayer
Naczelnik Komissyi Gubernialnéj.

Kraków 12 listopada.

Etnografia w Austryi oprócz naukowéj, ma jeszcze i polityczną stronę. W państwie różnoludowém, które ma się opierać na równouprawnieniu wszystkich narodowości, znajomość rozwinięcia się i stanu wszystkich plemion i ich odcieni, potrzebną jest niezbędnie dla władz rządowych, bo ona może im posłużyć za skazówkę postępowania, jeżeli rząd w drugą niewpadnie ostateczność i niezechce z drobnych odmian narzecza tworzyć języki nowe europejskie. Niewchodząc tu w błędne zastósowanie téj zasady w ostatnich jéj następstwach, o samém tylko dziele mówić będziemy, które p. Minister handlu dyrekcyi administracyi statystycznéj wygotować polecił. Będzie to jeografia statystyczno-etnograficzna wraz z kartą etnograficzną nie samych tylko szczepów jak w Szafarzyku, ale i ludów urzędownie w monarchii uznanych. Spisy ludności mają tu posłużyć za zasadę i to wedle pomysłu jeszcze w r. 1846 powziętego, gdzie urzędnicy przy spisywaniu ludności zapełniali rubrykę narodowości i języka. Niemamy głębokiéj wiary w rzetelność tych spisów, my cośmy się im w r. 1847 przypatrzyli; a teraz o podobnéj czynności w Węgrzech codziennie rozmaite wiadomości po gazetach czytamy.

Nieznany jest zapewne wszystkim sposób tworzenia list spisowych w r. 1847 w Krakowie — musimy więc o nim wspomnieć, dla wywiedzenia rządu z błędnego na nich polegania. W niewielkiéj izbie w domu Knotza siedziało za stołem kilku oficerów i podoficerów trzymających pióro i komisarz policyi. Każdy mieszkaniec z kolei wymawiał swoje nazwisko, które następnie wpisywano na kilka rąk w listy na ten cel przeznaczone: a nieraz imię podawane przez piszących z ust do ust dziwnie się zmieniało, bo piszący — nieumieli po polsku. Niewiemy czy w tym spisie zapełniano rubrykę narodowości; ale jeźli tak było, przyszła etnografia krakowska niemoże być wierną, bo w poczet niemieckich mieszkańców policzono zapewne niemało takich co albo mówili ze spisującymi po niemiecku, albo których nazwiska niekończyły się na *ski* lub *wicz*. Dzienniki węgierskie podają nam coś podobnego przy teraźniejszych spisach: Madziarowie zawsze wprzód wymawiają swoje nazwisko niż imię, a bywały zdarzenia, że nazwisko dało się na niemieckie imię przetłumaczyć i stało się imieniem, a właściwe imię nazwiskiem. Rubrykę narodowości zapisywano dowolnie. Wątpimy przeto o dokładności tych zasadniczych prac do dzieła statystyczno-etnograficznego. Podział Galicyi na trzy obwody zamieni też niezawodnie wszystkich Polaków dwóch wschodnich okręgów w Rusinów, a przecież możeby tu właśnie owe prace etnograficzne inną potrzebę podziału wywołały.

Dzieło to składać się będzie z ośmiu tomów, których treść zbyt jest ważną, abyśmy ją tu pominęli. I tak:

Tom I. Główne zarysy jeografii czyli ogólny historyczno-statystyczno-etnograficzny przegląd Cesarstwa Austryackiego wraz ze szczegółowym opisem podziału na języki jako objaśnienie do karty etnograficznéj z następującemi podziałami:

A. *Część ogólna*

a) historyczno-etnograficzny przegląd czyli główne zarysy historyi zaludnienia monarchii; *b)* oznaczenie granic i rozpostarcia się ludów i ogólny opis granic językowych; *c)* ogólny statystyczny przegląd pokoleń wedle krajów koronnych.

B. *Część szczególna.*

Kraje koronne. *a)* szczegółowe wskazania historycznego rozwoju wszystkich szczepów ludowych i kolonij, powstawania nazw krajów koronnych i ich mieszkańców; *b)* dokładny opis odgraniczania się języków i osad innych językiem mówiących w każdym kraju koronnym. 1) zmiany i przechody granic językowych; 2) tabellaryczno-topograficzne przedstawienie czystych i mieszanych pograniczów; *c)* statystyczny przegląd każdego kraju koronnego co do jego prostéj i bezwzględnéj ludności i jego szczepów ludowych we właściwych obwodach itd.

Gdy wschodnia część monarchii pod względem etnograficznym jest skomplikowana a niezmiernie ważna, w następnych przeto dwóch tomach umieści się szczegółowa historya ludów i osad téj części państwa, a mianowicie:

Tom II. Historyczno-etnograficzny zarys ludów i osad w Węgrzech, województwie Serbskiém z komitatem Temeszkim, w Kroacyi, Słowenii, Dalmacyi i Siedmiogrodzie. Okres 1: Pomienione ludy aż do przyjścia Madziarów (od najdawniejszych śladów ludów aż po r. 894 po Chr.) Okres 2: Pokolenia i osady aż do wyparcia Turków z pomienionych krajów (895—1699) wraz z chronologiczno-etnograficznym przeglądem i dokumentami, tudzież dwoma historyczno-etnograficznemi mapami: Węgier przed zagnieżdżeniem się Madziarów i osad w Węgrzech między X. i XVI. wiekiem.

Tom III. *a)* dalszy ciąg zarysu historyczno-etnograficznego. 3ci okres: Ludy i osady w Węgrzech i dawniejszych ich częściach od 1700 do 1850 r.; *b)* historyczno-etnograficzny zarys Galicyi i Bukowiny, osobliwie zaś osad niemieckich w 18 wieku, wraz z dokumentami i mapą przedstawiającą Banat przy jego zajęciu w r. 1718.

Tom IV. Szczegółowa Austryacka Etnografia.

A. *Opis ludów.*

a) podług ich ciała, ducha i uczuć; obyczaje i zwyczaje (chrzty, zaślubiny, pogrzeby, zabawy ludu itp.); *b)* podług ich mieszkań i ubiorów z domieszczeniem ubiorów ludów wszystkich pokoleń; *c)* wedle ich sposobu życia, pokarmu, zatrudnień przy produkcyi płodów, przemyśle, handlu, sztukach i umiejętnościach z statystycznemi objaśnieniami stosunków urodzin i śmierci, wzrostu ludności, kryminalnéj statystyki itp.

B. *Głosy ludów monarchii austryackiéj.*

a) charakterystyka rozmaitych języków i narzeczy ze wzmianką o literaturze dyalektów. *b)* próbki mowy wszystkich plemion i ich narzeczy w charakterystycznych pieśniach ludu (wraz z melodyami) krótkich modlitwach i romowach, przysłowiach i idiotyzmach. *c)* wzmiaki o charakterystycznych powieściach ludów rozmaitych pokoleń.

Tomy V. do VIII. zawierają repertoryum miast i wsi wszystkich krajów koronnych według nowego podziału administracyjnego z nadmienieniem języka i narodowości mieszkańców każdego miejsca.

Z wykazu tego ocenić możemy całą ważność dzieła, które jeżeli z sumiennych materyałów wiadomości czerpać będzie, wielce użyteczném być może i dać rządowi sposobność poznania właściwości wyłącznych krajów monarchię składających. Aby dzieło to jednak z prawdziwym było użytkiem tak dla nauki jako i dla publicznego dobra, konieczną jest rzeczą, aby prywatni uczeni wspierali urzędowych tego dzieła autorów. Dla tego z obojętnością niepowinniśmy oczekiwać, dopóki na zasadzie urzędowych tabel i raportów niezupełnie z prawdą zgodne o naszym kraju wślizną się podania. Rząd nie odmawia przyjmowania objaśnień i prac pomocnicznych, owszem wyznaczył na ten cel pana J. Häufler, sekretarza w ministerstwie handlu, do odbierania nadsyłanych mu wszelkich prac, a które jak się spodziewamy, z kraju naszego w znacznéj ilości przybędą. Zachęcać naszych uczonych, wystawiać im ważność podobnego przedsięwzięcia i korzyści z ich bezinteresownego udziału płynące, nie widzimy potrzeby. W działach zagranicznych o historyi lub jeografii naszéj traktujących, zanadto wiele czytaliśmy fałszywych a nawet oburzających podań, abyśmy teraz tém chętniéj nie mieli chwycić się sposobności, kiedy jest nadzieja, że prawda w sumiennéj pracy znajdzie przystęp i stósowne miejsce.

Piszą nam z nad Bugu:

1 listopada. Jakie współczucie obudza w Królestwie Polskiém los nieszczęśliwych pogorzelców krakowskich, najlepszym dowodem następujący wypadek: W Lublinie ułożono koncert i loteryą na korzyść Krakowa na dzień 29 i 30 września. Dowiedziawszy się o tém mieszkańcy całéj gubernii pospieszyli z ofiarami: na kilka dni przed koncertem zajeżdżały zewsząd bryki z wiktuałami do biufetu który na ten cel miał być urządzony; taka ich ilość nadeszła że pięć pokoi w ratuszu założone niemi były. — Obywatele miejscy nie dali szlachcie uprzedzić się: i tak pan Hayne mający sklep korzenny ofiarował wszelkie wina i oświecenie darmo, p. Semadini właściciel cukierni ciasta i cukry, p. Streibel mający sklep galanteryjny ośmdziesiąt fantów na wybór, do mającéj się ciągnąć loteryi, wszyscy majstrowie koło urządzenia sali koncertowéj pracujący bez żadnego wynagrodzenia zajęli się tém; najbiedniejszy tragarz nic przyjąć nie chciał za pracę swoją, słowem wszyscy jakby jedną myślą ożywieni składali ofiary, nieśli owoce pracy swojéj, na podźwignienie Jagiellonów Grodu. — Na dwa dni przed koncertem już zjeżdżali się mieszkańcy wiejscy, w wigilią taki był natłok, że choć Lublin ma kilkanaście hoteli, na ulicach nocowały powozy. Z miast gdzie wojsko stoi załogą, tak tłumnie zjeżdżali się oficerowie, że koni na pocztach nie stawało. Przybywszy na miejsce szli oni po bilety, i jeden z nich żądając takowego ofiarował paczkę bankocetli kilka tysięcy złotych zawierającą; a kiedy utrzymujący kassę oświadczył mu że ma zakaz sprzedawania biletów wojskowym, „Kiedy tak“ odrzekł oficer „to kupię za nie ciastko w bufecie.“ — Już w wigilią wieczór po obliczeniu kassy było wpływu za bilety złp. 34,000 i 1,900 fantów złożono. Przybliżonym sposobem obliczano, że koncert, loterya, zyski z biufetu, około złp. 100,000 uczynić mogły, wszyscy więc nadzieją znacznéj pomocy dla Krakowa ożywieni czekali chwili koncertu; aliści wieczór nadszedł z Warszawy rozkaz dozwalający składek, ale zakazujący wszelkich publicznych manifestacyj. Z bólem więc serca rozjechali się zgromadzeni, i choć cel osiągnięty nie został, wynieśli to pocieszające przekonanie, że gdzie chodzi o ratunek dla nieszczęśliwych braci, o podźwignienie pamiątek narodowych, wszyscy, czy wiejscy, czy miejscy mieszkańcy jak dzieci jednéj matki spieszą z ofiarą.

W skutku umieszczonéj przez nas wiadomości w *Kronice miejscowéj* z d. 8 b. m., wiadomości za któréj autentyczność nie ręczyliśmy, a która przeto nie mogła być *łudzeniem* publiczności, proszeni jesteśmy o umieszczenie następnego listu:

Gdy wiadomości fałszywe są łudzeniem publiczności, raczy przeto Szanowna Redakcya *Czasu*, przyjąć do druku wyjaśnienie na artykuł w jéj kolumnach zamieszczony na dniu 8 b. m. kędy stało: iż kapituła ma reparować pałac biskupi. — Pięknie byłoby to zapewne, ale świadomy rzeczy, nie wiem zkąd łożyćby na to mogła. Są jedne fundusze prałatów i kanoników, tak jak pensye urzędników na ich utrzymanie, z tych zatém być to nie może. Są drugie fundusze, które ona różnym Instytutom krakowskim wypłaca, z tych być także nie może. Trzecie fundusze są na utrzymanie służby kościelnéj, na muzykę, na światło, na obsługę: iż wziąwszy z tych, musianoby kościół zamknąć. Nigdzie dla tego kapituły nie reparują pałaców biskupich, gdyżby wypadałoby im na to administrować funduszami biskupiemi, a co u nas nie jest, gdyż jedne fundusze biskupstwa krakowskiego ma w opiece swojéj wysoki Rząd

Królestwa Polskiego, a drugie trzyma i pobiera sam JW. JMX. biskup w Oppawie. Ostatnie dodam, to gdy kollegium Jagiellońskie nachyliło się ku ruinie, nie czekano po akademii aby go reparowała, brała na to z pensyów na katedry, lub gabinety przeznaczone; ale ówczesny rząd uchwalił niemałą summę potrzebną, poczem ten gmach stanął, tak jak go teraz widzimy.

Przegląd Polityczny.

Stan rzeczy nie zmienił się bynajmniéj; rozjątrzenie między obydwoma stronami w Prusiech większość mieszkańców podziela i pała chęcią zmierzenia się z armią cesarską. Przy pogrzebie Brandenburga ubliżono ambasadorowi austr. panu Prokesch, w skutku czego aresztowano dwie osoby. Gabinet pruski dotąd się nieukompletował; powiadają, że hr. Bernsdorff zatrzymany w Wiedniu chorobą, teki spraw zagranicznych nie przyjmie; naradzano się nad obsadzeniem pojedyńczych ministeryów.

— Słychać że między Hanowerem i Prusami zawartą została osobna umowa, zobowiązująca oba państwa, aby więcéj wojska wcale do Holsztynu nietylko same nie wysyłały, ani przejściu obcych przez własne kraje w celu rzeczonéj interwencyi niedozwalały. W ten sposób interwencya Austryi napotkałaby na nowe trudności, które opóźniłyby zapewne rozstrzygnięcie sprawy niemieckiéj. Rozeszła się pogłoska, że Anglia uwiadomiła francuski i rosyjski gabinet, iż żadnéj obcéj interwencyi w sprawie niemieckiéj nie ścierpi. Nowe depesze austryackie przybyłe do Berlina, zamieszczają dawne żądania gabinetu wiedeńskiego i dla tego odpowiedziano na nie odmównie.

— Dopiero dzisiaj znajdujemy wyjaśnienie rozbiegłéj przed kilkoma dniami pogłoski o krwawém spotkaniu armii interweniujących w Hessyi. Rzecz się ma tak: na d. 6go listopada komendant bawarski otrzymał list od jen. Gröben, w którym tenże mu oświadcza, że dalszego posuwania się Bawarczyków w Hessyi nie ścierpi. Książe Thurn-Taxis odpowiedział, że będzie zmuszony gwałt gwałtem odeprzéć. Wtedy Bawarczycy przybyli pod Neuhof; tu nadeszli także Prusacy i znowu się zaczęło parlamentowanie, podczas którego Taxis zajął panujące wzgórza Rhöngebirge, tak że Prusacy niemogli pozostać pod Neuhof, zbliżyli się jeszcze bardziéj do Fuldy. Tutaj zabrali mocne stanowisko, obsadzili rzékę (Fuldę) i rozszerzywszy się aż do Bronzel, oczekiwali na Bawarczyków. W d. 7. b. m. Prusacy stali na południu Fuldy, Bawarczycy skoncentrowali się od Neuhof aż do Fuldy. Wojska austryackie operują na lewém i na prawém skrzydle bawarskiéj armii: 30,000 Austr. z 80 działami stoi nad granicą Koburgską, około 40,000 posuwa się między Würzburgiem i Aschafenburgiem, a 10,000 wojska Wirtemberskiego postępuje linią Menu, jako tylna straż Austryaków.

— W Stutgardzie przygotowuje się podobne jak w Hessyi nieporozumienie między rządem a reprezentacyą krajową. Na d. 7 b. m. Wydział Sejmowy ułożył adres do króla, w którym go prosi, aby niekonstytucyjne ministeryum rozwiązał i nowy gabinet utworzył. Tegoż samego dnia ukazała się proklamacya królewska do narodu; obawiają się surowych środków przeciw członkom Wydziału.

— Na ostatniém posiedzeniu komisyi odrocz. w Paryżu jenerał Lamoricière doniósł o spisku uknutym przez członków Stowarzyszenia 10 grudnia na życie pp. Dupin i Changarnier. Zaprzeczył temu pan Baroche i uwiadomił o dekrecie rozwiązującym wspomniane towarzystwo. Dosyć dziwne szczegóły znajdzie czytelnik tak w wyciągach z gazet francuskich jako i w naszéj korespondencyi poniżéj umieszczonych.

— W Anglii rozjątrzenie przeciw Stolicy Śtéj znalazło dogodną porę manifestacyi. Jak wiadomo w dniu 5go listopada obchodzoną jest corocznie uroczystość odkrycia spisku prochowego, uknutego w roku 1604, a na którego czele stał Guy Fawkes. Lud wypycha bałwanów ze słomy, ubiera kilku w maski; figury te prowadzone z pochodniami po Londynie (a współcześnie po wszystkich miastach angielskich) mają wyobrażać papieża, kardynałów, których w tym śmiesznym pochodzie przedrwiwają mieszkańcy, a na końcu bałwany wypchane palą. Iluminacya i sztuczne ognie kończą uroczystość. Zaniedbywano ją od lat kilku coraz bardziéj, ale tego roku obchodzono z całym splendorem i nienawiścią na jaką mógł się zdobyć duch anglikanizmu względem naczelnika religii katolickiéj.

— W d. 5 b. m. otwartą została Izba Sardyńska lecz ponieważ zebrała się po odroczeniu, przeto mowy tronowéj nie było. Niema wątpliwości, że Pinelli utrzyma się na krześle prezesa, gdy go chce zatrzymać zarówno ministeryum jak i opozycya.

Według ogłoszonego świeżo edyktu, konsulta skarbowa w Rzymie pod przewodnictwem prezesa kardynała lub wiceprezesa prałata składa się z tylu członków, ile jest prowincyj (14) w państwie Papiezkiem, wybieranych na lat 6. Ojciec Ś. oprócz tego 4ch nominuje sam. Konsulta ma rozbierać stan budżetu i przy każdém nowém rozporządzeniu podatkowém, w razie żądania, składać swą opinią.

(Dalszy ciąg organizacyi sądownictwa w Galicyi).

A. *Oznaczenia sądów w ogólności.*

Zważywszy wszystkie powyżéj przytoczone okoliczności, w porozumieniu się z ministerstwem spraw wewnętrznych, zaprojektowany został podział sądowy w ten sposób, że

218 sądów okręgowych
9 sądów krajowych i
1 Sąd najwyższy z 2ma senatami apelacyjnemi

istnieć mają w krajach koronnych Galicyi i Lodomeryi z Krakowem, Oświecimem i Zatorem i w Bukowinie.

2. *Sądy okręgowe.*

Z tych 218 sądów okręgowych, 41 pierwszéj klasy powinnyby być zarazem sądami kolegialnemi okręgowemi dla własnego okręgu i dla wielu innych przydzielonych im w tym względzie sądów, okręgowych, następnie 114 drugiéj i 63 trzeciéj klasy.

3. *Sądy ziemskie.*

W królestwie Galicyi i Lodomeryi z Krakowem, Oświecimem i Zatorem istnieć będą sądy krajowe w miastach: 1) Lwów, 2) Przemyśl, 3) Sambor, 4) Kraków, 5) Rzeszów, 6) Jasło, 7) Stanisławów, 8) Tarnopol, i w kraju koronnym Bukowinie 9) Czerniowce, w takim zakresie działania, jaki im częścią na zasadach Najwyżéj potwierdzonych przyszłego urządzenia sądownictwa przyznany został, częścią zaś wedle szczególnych stosunków krajowych jeszcze przydzielonym będzie.

Z uwzględnieniem obecnego stanu sądowo-górniczych senatów i znacznéj rozciągłości wzdłuż kraju, senaty górniczo-sądowe przydzielone zostaną z prawnie im przynależnym zakresem działania dla okręgów sądowych Lwowa, Przemyśla i Sambora do c. k. sądu krajowego we Lwowie; dla okręgów sądowych Krakowa, Rzeszowa i Jasła do sądu krajowego w Krakowie; dla okręgów sądowych Stanisławowa i Tarnopola do sądu krajowego w Stanisławowie; wreszcie dla Bukowiny do sądu krajowego w Czerniowcach.

4. *Sądy wyższe.*

Sąd najwyższy we Lwowie istnieć będzie dla obrębu sądów krajowych Lwowa, Przemyśla i Sambora; senat apelacyjny w Krakowie dla okręgów sądowych Krakowa, Rzeszowa i Jasła; a senat apelacyjny w Stanisławowie dla okręgów sądowych Stanisławowa, Tarnopola i Czerniowiec.

Na siedliska sądów okręgowych będą naznaczone:

a) *w okręgu sądowym Lwów.*

1) Lwów 1a sekcya, 2) Lwów 2a sekcya, 3) Lwów 3a sekcya, 4) Lwów 4 sekcya dla czynności tabularnych i ksiąg gruntowych, 5) Lwów okolica, 6) Żółkiew, 7) Sokal, 8) Brody, 9) Gródek, 10) Złoczów, 11) Winniki, 12) Kulików, 13) Szczerzec, 14) Bóbrka, 15) Mikołajów, 16) Chodorów, 17) Kamionka-Strumiłowa, 18) Mosty wielkie, 19) Rawa, 20) Uhnów, 21) Radziechów, 22) Bełz, 23) Sokołówka, 24) Leszniów, 25) Janów, 26) Komarno, 27) Busk, 28) Gliniany, 29) Przemyślany.

W tym okręgu sądowym miałyby następujące sądy taki zakres działania w cywilnych i karnych sprawach, jaki oznaczonym zostanie osobném Najwyższém postanowieniem:

I. Sąd krajowy Lwowski na obręb sądów okręgowych Lwów sekcye 1, 2, 3, 4 i okolicę, Winniki, Kulików, Szczerzec, Bóbrka, Mikołajów i Chodorów.

II. Sąd okręgowy 1éj klasy w Żółkwi na swój własny okrąg i okręgi sądowe: Kamionka-Strumiłowa, Mosty wielkie, Rawa i Uhnów.

III. Sąd okręgowy 1éj klasy w Sokalu na swój własny okrąg i okręgi sądowe Radziechów i Bełz.

IV. Sąd okręgowy 1éj klasy w Brodach na swój własny okrąg i okręgi sądowe Sokołówka i Leszniów.

V. Sąd okręgowy 1éj klasy w Gródku na swój własny okrąg i okręgi sądowe Janów i Komarno.

VI. Sąd okręgowy 1éj klasy w Złoczowie na swój własny okrąg i okręgi sądowe Busk, Gliniany i Przemyślany.

O ile tego potrzeba zachodzić będzie, sąd okręgowy 1éj klasy w Brodach z powodu znacznego obrotu przemysłowego i handlowego tego pogranicznego miasta, zarazem będzie sądem handlowym na okrąg mu przydzielony jako okręgowy sąd kolegialny, a oznaczenie zakresu działania jego, zastrzegam sobie, po przedniém porozumieniu się z c. k. ministerstwem handlu, do Najwyższego przedłożyć potwierdzenia.

b) *w okręgu sądowym Przemyśl.*

1) Przemyśl, 2) Dubiecko, 3) Jarosław, 4) Jaworów, 5) Lubaczów, 6) Mościska, 7) Sądowa-Wisznia, 8) Niżankowice, 9) Dynów, 10) Biercza, 11) Sieniawa, 12) Radymno, 13) Krakowiec, 14) Niemirów, 15) Płazów.

W tym okręgu sądowym miałyby podobny zakres działania w cywilnych i karnych sprawach:

I. Sąd krajowy Przemyślski na obręb sądów okręgowych Przemyśl, Mościska, Sądowa-Wisznia i Niżankowice.

II. Sąd okręgowy 1éj klasy w Dubiecku na własny swój okrąg i okręgi sądowe Dynów i Biercza.

III. Sąd okręgowy 1éj klasy w Jarosławiu na własny swój okrąg i okręgi sądowe Sieniawa i Radymno.

IV. Sąd okręgowy 1éj klasy w Jaworowie na własny swój okrąg i okręgi sądowe Krakowiec i Niemirów.

V. Sąd okręgowy 1éj klasy w Lubaczowie na własny swój okrąg i okrąg sądowy Płazów.

c) *w okręgu sądowym Sambor.*

1) Stryj, 2) Żydaczów, 3) Synowudzko wyższe, 4) Skole, 5) Drohobycz 1 sekcya, 6) Drohobycz 2 sekcya, 7) Medenice, 8) Podbusz, 9) Sambor 1 sekcya, 10) Sambor 2 sekcya, 11) Bronica, 12) Starasól, 13) Staremiasto, 14) Turka, 15) Borynia, 16) Dobromil, 17) Ustrzyki, 18) Lutowisko, 19) Sanok, 20) Lisko, 21) Baligród, 22) Szczawne.

W tym okręgu sądowym miałyby podobny zakres działania w cywilnych i karnych sprawach:

I. Sąd krajowy Samborski na obręb sądów okręgowych Sambor 1 sekcya, Sambor 2 sekcya, Broncia i Starasól.

II. Sąd okręgowy 1 klassy w Stryju na swój własny okrąg i okręgi sądowe Żydaczów, Synowudzko wyższe i Skole.

III. Sąd okręgowy 1 klassy w Drohobyczu na swój własny okrąg i okręgi sądowe Drohobycz 2 sekcya, Medenice i Podbusz.

IV. Sąd okręgowy 1 klassy w Starém mieście na swój własny okrąg i okręgi sądowe Turka i Borynia.

V. Sąd okręgowy 1 klassy w Dobromilu na swój własny okrąg i okręgi sądowe Ustrzyki i Lutowisko.

VI. Sąd okręgowy 1 klassy w Sanoku na swój własny okrąg i okręgi sądowe Lisko, Baligród i Szczawne.

d) *w okręgu sądowym Kraków.*

1) Wadowice, 2) Bochnia, 3) Jordanów, 4) Żywiec, 5) Chrzanów, 6) Trzebinia, 7) Krzeszowice, 8) Kraków 1 sekcya, 9) Kraków 2 sekcya, 10) Kraków 3 sekcya z siedliskiem w Podgórzu, 11) Mogiła z siedliskiem w Krakowie, 12) Liszki, 13) Wieliczka, 14) Niepołomice, 15) Uście-solne, 16) Brzesko, 17) Wiśnicz, 18) Łapanów, 19) Dobczyce, 20) Mszana-dolna, 21) Nowy-Targ, 22) Czarny-Dunajec, 23) Myślenice, 24) Skawina, 25) Maków, 26) Lanckorona, 27) Zator, 28) Oświecim, 29) Kęty, 30) Biała, 31) Miłówka, 32) Jeleśna i 33) Andrychów.

W tym okręgu sądowym miałyby podobny zakres działania w cywilnych i karnych sprawach:

I. Sąd krajowy Krakowski na obręb sądów okręgowych Kraków sekcya 1sza, 2ga i 3cia, Mogiła, Liszki, Wieliczka, Niepołomice i Skawina.

II. Sąd okręgowy 1 klassy w Wadowicach na własny swój okrąg i okręgi sądowe Oświecim, Zator, Kęty, Biała, Andrychów, Lancrokona i Myślenice.

III. Sąd okręgowy 1 klassy w Bochni na własny swój okrąg i okręgi sądowe Uście-solne, Brzesko, Wiśnicz, Łopanów i Dobezyce.

IV. Sąd okręgowy 1 klassy w Jordanowie na własny swój okrąg i okręgi sądowe Nowy-Targ, Czarny-Dunajec, Mszana-Dolna i Maków.

V. Sąd okręgowy 1 klassy w Żywcu na własny swój okrąg i okręgi rządowe Miłówka i Jeleśna.

IV. Sąd okręgowy 1 klassy w Chrzanowie na własny swój okrąg i okręgi sądowe Trzebinia i Krzeszowice.

e) *w okręgu sądowym Rzeszów.*

1) Tarnów sekcya 1sza, 2) Tarnów sekcya 2ga, 3) Pilzno, 4) Mielec, 5) Rozwadów, 6) Przeworsk, 7) Sędziszów, 8) Rzeszów, 9) Tyczyn, 10) Głogów, 11) Sokołów, 12) Łańcut, 13) Strzyżów, 14) Żabno, 15) Wojnicz, 16) Zakluczyn, 17) Dombrowa, 18) Radomyśl, 19) Brzostek, 20) Tarnobrzeg, 21) Nisko, 22) Leżajsk, 23) Grodzisko, 24) Próchnik, 25) Ropczyce, 26) Kolbuszowa.

W tym okręgu sądowym miałyby podobny zakres działania w cywilnych i karnych sprawach:

I. Sąd krajowy Rzeszowski na obręb sądów okręgowych Rzeszów, Tyczyn, Głogów, Sokołów, Łańcut i Strzyżów.

II. Sąd okręgowy 1 klassy w Tarnowie na własny swój okrąg i okręgi sądowe Żabno, Wojnicz, Zakluczyn i Dombrowa.

III. Sąd okręgowy 1 klassy w Pilznie na własny swój okrąg i okręgi sądowe Radomyśl i Brzostek.

IV. Sąd okręgowy 1 klassy w Mielcu na własny swój okrąg i okrąg sądowy Tarnobrzeg.

V. Sąd okręgowy 1 klassy w Rozwadowie na własny swój okrąg i okrąg sądowy Nisko.

VI. Sąd okręgowy 1 klassy w Przeworsku na własny swój okrąg i okręgi sądowe Leżajsk, Grodzisko i Próchnik i

VII. Sąd okręgowy 1 klassy w Sędziszowie na własny swój okrąg i okręgi sądowe Ropczyce i Kolbuszowa.

f) *w okręgu sądowym Jasło.*

1) Jasło, 2) Krosno, 3) Gorlice, 4) Nowy-Sącz,

5) Stary-Sącz, 6) Żmigród, 7) Krempna, 8) Domaradz, 9) Brzozów, 10) Rymanów, 11) Dukla, 12) Ciężkowice, 13) Grybów, 14) Malasłów, 15) Snietnica, 16) Biecz, 17) Limanów, 18) Zbyszyce, 19) Krynica, 20) Lacko, 21) Krościenko.

W tym okręgu sądowym miałyby podobny zakres działania w cywilnych i karnych sprawach:

I. Sąd krajowy Jasielski na obręb sądów okręgowych Jasło, Żmigród i Krempna.

II. Sąd okręgowy 1 klassy w Krośnie na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Domaradz, Brzozów, Rymanów i Dukla.

III. Sąd okręgowy 1 klassy w Gorlicach na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Ciężkowice, Grybów, Malasłów, Snietnica i Biecz.

IV. Sąd okręgowy 1 klassy w Nowym-Sączu na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Limanów, Zbyszyce i Krynica.

V. Sąd okręgowy 1 klassy w Nowym-Sączu na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Lacko i Krościenko.

g) w okręgu sądowym Stanisławów.

1) Kałusz, 2) Wojniłów, 3) Żurawno, 4) Rożniatów, 5) Dolina, 6) Bolechów, 7) Stanisławów, 8) Halicz, 9) Tyśmienica, 10) Tłumacz, 11) Bohorodczany, 12) Otynia, 13) Nadworna, 14) Sołotwina, 15) Delatyn, 16) Horodenka, 17) Obertyn, 18) Gwoździec, 19) Sniatyn, 20) Kołomyja, 21) Peczyniżyn, 22) Zabłotów, 23) Jabłonów, 24) Kossów, 25) Kutty.

W tym okręgu sądowym miałyby podobny zakres działania w cywilnych i karnych sprawach:

I. Sąd krajowy Stanisławowski na obręb sądów okręgowych: Stanisławów, Halicz, Tyśmienica, Tłumacz, Bohorodczany i Otynia.

II. Sąd okręgowy 1 klassy w Kałuszu na swój własny okrąg i okręgi sądowe: Wojniłów, Żurawno, Rożniatów, Dolina i Bolechów.

III. Sąd okręgowy 1 klassy w Nadwornéj na swój własny okrąg i okręgi sądowe: Sołotwina i Delatyn.

IV. Sąd okręgowy 1 klassy w Horodence na swój własny okrąg i okręgi sądowe: Gwoździec i Śniatyn.

V. Sąd okręgowy 1 klassy w Kołomyi na swój własny okrąg i okręgi sądowe: Peczyniżyn, Zabłotów, Jabłonów, Kossów i Kutty.

h) w okręgu sądowym Tarnopol.

1) Tarnopol 1a sekcya, 2) Tarnopol 2a sekcya, 3) Skałat, 4) Grzymałów, 5) Toki, 6) Zbaraż, 7) 8) Założce, 9) Podkamień, 10) Brzeżany, 11) Kozowa, 12) Podhajce, 13) Monasterzyska, 14) Bursztyn, 15) Rohatyn, 16) Maryampol, 17) Trembowla, 18) Mikulińce, 19) Złotniki, 20) Chorostków, 21) Czortków, 22) Husiatyn, 23) Buczacz, 24) Jagielnica, 25) Jazłowiec, 26) Uścieczko, 27) Borszczów, 28) Zaleszczyki, 29) Jezierzany, 30) Mielnica.

W tym okręgu sądowym miałyby podobny zakres działania w cywilnych i karnych sprawach:

I. Sąd krajowy Tarnopolski na obręb sądów okręgowych Tarnopol 1a i 2a sekcya, Skałat, Grzymałów, Toki, Zbaraż, Zborów, Założce i Podkamień.

II. Sąd okręgowy 1éj klasy w Brzeżanach na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Kozowa, Podhajce i Monasterzyska.

III. Sąd okręgowy 1éj klasy w Bursztynie na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Rohatyn i Maryampol.

IV. Sąd okręgowy 1éj klasy w Trembowli na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Mikulińce, Złotniki i Chorostków.

V. Sąd okręgowy 1éj klasy w Czortkowie na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Husiatyn, Buczacz, Jagielnica, Jazłowice i Uścieczko.

VI. Sąd okręgowy 1éj klasy w Borszczowie na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Zaleszczyki, Jezierzany i Mielnica.

i) w okręgu sądowym Czerniowce.

1) Czerniowce, 1a sekcya, 2) Czerniowce 2a sekcya, 3) Zastawna, 4) Kocman, 5) Sadagóra, 6) Strożyńce, 7) Wisznicz, 8) Waszkoutz, 9) Putylla, 10) Radautz, 11) Sereth, 12) Seletin, 13) Suczawa, 14) Solka, 15) Góra humora, 16) Mołdawski Kimpolung, 17) Watra-dorna.

W tym okręgu sądowym miałyby podobny zakres działania w cywilnych i karnych sprawach:

I. Sąd krajowy Czerniowiecki na obręb sądów okręgowych Czerniowce 1a i 2a sekcya, Zastawna, Kocman, Sadagóra i Strożyńce.

II. Sąd okręgowy 1éj klasy w Wiszniczu na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Waszkoutz i Putylla.

III. Sąd okręgowy 1éj klasy w Radautz na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Sereth i Seletin.

IV. Sąd okręgowy 1éj klasy w Suczawie na własny swój okrąg i okręgi sądowe: Solka, Góra-humora, Mołdawski Kimpolung i Watra-dorna.

(Dokończenie nastąpi).

Wiedeń 11 listopada. Reformator więzień p. Appert otrzymał od ministra wojny odpowiedź zadowalniającą na swoje wstawienie się za politycznymi więźniami Kufsteinu, spodziewać się więc należy, że los tychże nieco polepszonym zostanie. P. Appert udaje się teraz w tejże saméj sprawie cierpiących do Włoch.

— Synod grecko-nieunickich biskupów pozostawił rządowi do załatwienia kwestyę rozdziału kościoła serbskiego i rumuńskiego, jak to zapewnia *Videnský Dennik* dobrze w téj kwestyi zainformowany.

— W Istryi pobór 76,000 nowego zaciągu już się rozpoczął; na tę prowincyę wraz z miastem Tryest wypada 953 rekrutów.

— *Konstytucyjny dziennik Czeski* zapewnia, że marszałek Radecki, życzy sobie powołania do służby wojskowéj napowrót fm. Haynaua i już pewne kroki w tym względzie poczyniono.

Praga 10 listop. Po dzień 8 b. m. zapisało się na uniwersytet tutejszy na wydział prawny 761 uczniów, na lekarski 302, na filozoficzny 63, farmaceutów 40, 63 uczniów niematrykułowanych; razem 1229.

Peszt. Jeden z tutejszych madziarskich dzienników donosi, iż na gimnazyum w Szemnicy, gdzie wszystkie przedmioty naukowe po słowacku lub po niemiecku wykładane bywają, a język madziarski jest dowolny, wszyscy uczniowie z wyjątkiem 4ch zapisali się na ten nieobowiązkowy język. W Nitrze węgierski język jest wykładowym, ale w niższych klasach po słowjańsku uczą, mieszczanie tamtejsi podali do rządu o zamienienie całego gimnazium na madziarskie.

— Gazeta tutejsza zapewnia o dobrym skutku deputacyi miejskiéj do Wiednia; przyznano podobno 300,000 złr. zasiłku i obiecano zawezwać mężów zaufania dla naradzenia się nad ustawą gminną.

— Urzędnicy węgierscy będą mieli właściwe mundury krojem narodowym. Dużo znaczy sama powierzchowność, a Węgier do stósowanego kapelusza nie łatwo mógłby się przyzwyczaić.

WIELKIE KSIĘSTWO POZNAŃSKIE.

Poznań 8 listopada (Kor.) Od kilku dni żyjemy w ciągłem oczekiwaniu ważnych wypadków. W Berlinie co chwila rząd stanowcze bierze decyzye, które nazajutrz odmienia; dopiero Radowitz oddalonym został z ministeryum za ochotę mobilizacyj armii, a w kilka dni zostający w ministeryum jako przeciwnicy zdania Radowitza też mobilizacyą nakazują. Izby zwołane. Brandenburg umiera w skutku konferencyi warszawskich, osłabione jak się zdaje wiekiem i trudami zdrowie wytrzymać nie mogło. *Gazeta Poznańska Niemiecka* donosi: że N. Pan po modlitwie, za mobilizacyą armii się oświadczył, mówiąc, że przyszła chwila podniesienia spadku po Fryderyku Wielkim. Z kim jednak ta wojna będzie, któréj pierwszy krok czyli mobilizacya 15 milionów tal. wydatku sprowadzi, trudno przewidzieć. Bodaj czy Prusy nie będą chciały gwałtem jakieś jedne Niemcy stworzyć, by módz do nich oddemarkowaną część W. Ks. Poznańskiego przyłączyć. Rzeczywiście cała ta kwestya obojętne twarze nasze spektatorskie by znalazła, gdyby nie obawa, że w tak całkiem nam obcéj sprawie krew nasza i to może najpierw lać się będzie. Nasze pułki poznańskie, na przedniéj straży w Heskiem pod Radziwiłłem, a i naszéj Landwery, skoro zwołaną będzie, pewno u nas w garnizonach nie zostawią, bo o bitności Polaka jeszcze nikt nie wątpił. Wszystkie te wiadomości już macie zapewne, trudno jednak pisząc pominąć je całkiem, nadto nas bowiem zajmują, już to pominąwszy wyższe względy możliwe, przypuszczalne i z tego powodu, że kieszeń wszystkich mieszkańców Księstwa dla honoru należenia do Prus niezawodnie odpowiadać będzie.

U nas w Poznaniu tymczasem nie wojennie, owszem sztuki piękne kwitną, bracia Kątscy znów dawali świetny koncert, publiczność nie tylko przez wdzięczność za poświęcenie dochodu z pierwszego koncertu na Kraków, ale z prawdziwéj rozkoszy powtórnego słyszenia dwóch mistrzów, bardzo licznie się zebrała, i już wiele wiejskich fizyonomij ukazało się w Poznaniu, o których pozostaniu na zimę głoszą, jeżli wojna, a skutkiem tego stan oblężenia nie wypróżni miasto.

Walne zgromadzenie naukowéj pomocy, także dość liczne było i rokuje lepszą przyszłość temu zbawiennemu dla kraju stowarzyszeniu. — Pytanie wywołane czy łączyć się mają dominia z gminami, czy nie, przy wprowadzeniu ordynacyi gminnéj, silny wywołało głos w *Przegladzie* za łączeniem się. Przegląd także dotknął znów pytania, czy mają na sejm jechać deputowani nasi i stanowczo za udaniem się posłów naszych na swe ławy oświadczył.

Z nowości literackich tutejszych, ale niemieckich: pismo jakiegoś nieznanego kolonisty, zachęcającego rodaków swych do przesiedlania się w Poznańskie, dając im sposoby, jak tutaj zrobić fortunę. Kompletny manuał dla niemieckich kolonistów do Wielkopolski, jaki tylko dotąd dla wychodźców do Ameryki lub Kalifornii spotykaliśmy.

TURCYA.

Gazeta Zagrzebska donosi z Zary d. 2 listopada. Sprawa w Czernogórze coraz zawikłańsza, tak dalece, że niepodobna dokładnie stanu rzeczy rozpoznać. Zdaje się jednak, że przyjdzie do rozstrzygnienia, gdy jak słychać, wojska Omera paszy zajęły Kogniz, miasto na granicy obu prowincyj leżące a od Mostaru o 12 godzin drogi odległe. Zaraz po dojściu o tém do wiadomości Cavas paszy, udał się tenże w 1200 ludzi do Pipety o 2 godziny drogi od Kogniz, dla zatamowania dalszego pochodu wojsk przeciwnych i spotkania się z niemi. Mówią, że wojska Seraskiera nie zdobyły przejścia, ale zamierzały prześć przez Duvno. Na ten wypadek Wezyr Ali pasza dał rozkaz komendantowi Duvna Mustaj bejowi, aby nie tylko po przyjacielsku te wojska przyjął, ale nadto z niemi się połączył i do Mostaru maszerował. Tymczasem mieszkańcy Mostaru wysłali deputacye do wezyra do Buny, a jednę nawet podobno do Seraskiera. Wezyr do téj chwili wysłał dwóch kuryerów do Hassan beja i wezwał go do Buny, ale ten jak mówią zamiast sam się udać poszedł prosto do Sarajewa. Trzydziestu najznakomitszych towarzyszy mu Turków.

Na zapytanie mieszkańców Trebini co zamierza uczynić, odpowiedział Hassan bej, że gdyby się cała Czernogóra i Bośnia połączyły przeciw wojskom sułtana, on nie weźmie w tém udziału, choćby mu przyszło na Austryacką ziemię się schronić.

Korespodencya Austryacka donosi również z Zary d. 5 listop. Oblężenie Mostaru miało się rozpocząć 1 b. m. Seraskier Bognizzy, pobił tamtejszych powstańców na głowę. W skutku téj porażki mieszkańcy uznali za stosowne wysłać deputacyę z prośbą o amnestyą i oświadczyli się z gotowością wykonywania poleceń Porty; z tego powodu Seraskier zamyśla po kapitulacyi wracać do Trawnika i przez Tulzę maszerować do Krainy, gdzie jak słychać nowe wybuchło powstanie.

— W chwili kiedy Czernogóra, Bośnia i Albania podniosły sztandar powstania, Bułgarya, która niedawno temu w tém samem była położeniu, zostaje spokojną. *Serbskie Nowiny* podają stan mieszkańców tego kraju nie tylko jako znośny, ale nawet dość błogi, bo koncessye Porty nie pozostały na papierze, ale wchodzą w życie, co Rajasowie dziś z Turkami porównani, głównie podziękować winni ludzkiemu i energicznemu wystąpieniu nowego wezyra Reszyda paszy.

Pesti-Naplo donosi z Aleppo: Bem który długi czas był cierpiący wyzdrowiał zupełnie. Wynajął on za miastem dom z ogrodem, który z wielkim kosztem urządził. Zdaje się, że zamierza pozostać tam stale i mówi często o zamiarze założenia tam fabryki saletry. Długo biedził się myślą wzwyczajenia koczujących Arabów do służby wojskowéj, w tym celu zamyślał w bliższe wejść z kilkoma pokoleniami stosunki.

Z różnych stron jednak zwracano uwagę jego, iż podobny plan z samego uczucia niepodległości tego ludu udać się nie może, ale że i on sam może być poczytany za wichrzyciela i popaść w niebezpieczeństwo. Rządowi tureckiemu przesłał on kilka projektów, które, jak Reszyd pasza twierdzi, wszystkie w prywatném biórze sułtana się znajdują. Turcy mają nieograniczoną cześć dla Bema, wierzą oni bowiem, że on jak wszyscy bohatyrowie zarówno z Machometem pod bezpośrednim kierunkiem Allah zostaje. Kmety zamyśla również w Turcyi pozostać, nauczył on się po długiéj pracy po turecku, a teraz ćwiczy się w tureckim regulaminie wojskowym. Swoją płacę miesięczną 500 złr. rozdziela on po większéj części między potrzebnych wychodźców. Stein udaje dyplomatę, koresponduje z całym światem, intryguje, i ma widoki dorobić się czegoś w Turcyi. Guyon, teraźniejszy Chossey pasza otrzymał od rządu zlecenie w przedmiocie sporów granicznych z Persyą. Kollman otrzymał jakiś urząd w Damaszku i ożenił się z 13to-letnią córką tureckiego sztabslekarza.

Neue-Zeit pisze, że między wychodźcami w Aleppo oprócz Bema jest jeszcze sześciu polaków internowanych. Książe Woroniecki i pułkownik Zarzycki, którzy w największéj żyją ze sobą niezgodzie i w Szumli głośny proces toczyli, który na korzyść pierwszego wypadł. Nadto kapitan Tabaczyński ze swoim synem i kapitan Szopk (Szopski?). Niewiadomo bynajmniéj dla czego ci trzéj a osobliwie ostatni jest internowany, gdy tenże objęty był kapitulacyą Komorna i za paszportem Austryackim przybył do Widdynia. Względem internowania szóstego polaka Orosdi (?) rozmaite biegają wieści. Na liście stał major Rosti który miał odrazę do internowania co z drugiéj strony było po myśli Orosdego. Znał on już dawniéj dobrze język hebrajski i kilka europejskich, zaczął się uczyć po turecku, a nawet późniéj po persku i arabsku. Cóż mogło być dla niego dogodniejszém jak pojechać do Aleppo na koszt rządowy, a cóż łatwiejszego jak dowieść, że na listę wcisnął się błąd ortograficzny. Na liście do Kutahii stał jakiś major Briganti, który już przed przybyciem do Szumli komisarza tureckiego znikł, a w jego miejsce wszedł jakiś podoficer Briganti z polskiéj legii i ten był do Kutahii wysłanym. Naprożno przedstawiano, że on jest inną osobą, nic nie pomogło; ale słychać że podoficer ten pobiera też majorską pensyę.

Kronika miejscowa.

Kraków 12 listopada. Targ dzisiejszy na Kleparzu był mały, ceny zboża ustalają się a nawet idą w górę dla ciągłéj słoty i złéj

drogi, za żyto płacono dzisiaj 5—5$\frac{3}{4}$, pszenica 6—7$\frac{1}{4}$, owies 2$\frac{1}{2}$—2$\frac{3}{4}$.

— Koński targ bardzo mały, ceny nie zmienione.

— Targ bydła również bardzo mały, ceny były wysokie a kupców mało. Za ciężkie woły (10—15) płacono 90—110 złr. para, średniego gal. (10—15) 60—80; krów nie było wcale.

— Stan Wisły 7$\frac{1}{4}$, przybiera ciągle tak, że jutro spodziewają się, iż wzrośnie na 9 stóp.

Przyjechali do Krakowa od dnia 11 do 12 listopada. Sławińska Wiktorya dz. dóbr, z Górnéj Kleczy. Regele Jakób c. k. ekon. rządca, Gaebler Dr., Laidlon Marya poddana angielska, do Lwowa. Sulimierska Julia ob., z Jawczyc. Beuck Wilhelm kupiec, z Wrocławia. Isenburg Józefa hr. żona porucz., z München. Haas Henryk kupiec, z Biały. Krippl Jakób ksiądz, z Rzeszowa.

Wyjechali. Nikorowicz Józef, Baranowski Julian, Tustanowski Władysław, do Wiednia. Kownacki Józef, do Paryża. Rattini Jan, do Tyrolu. Kintzi Piotr, do Gdańska. Soebe Teodor, do Lipska.

Urzędowe.

OBWIESZCZENIE. (395)

Pisarz Ces. Król. Sądu Pokoju Okręgu III Mogilskiego.

Podaje do publicznéj wiadomości, iż stósownie do Wyroku ces. król Sądu Wyższego M. Kr. i Jego Okręgu dnia 13 marca 1850 r. zapadłego prawomocnego, odbywać się będzie na Audyencyi publicznéj ces. król. Sądu Pokoju Okręgu III Mogilskiego w Krakowie przy ulicy ś. Jana w domu pod L. 473 posiedzenia swe odbywającego, publiczna licytacya dwóch młynów drewnianych z zabudowaniami i gruntami przywiązanemi w wsi Zelkowie w Okręgu Krakowa położonych niegdy do Jana Szlachty należących a na teraz do jego sukcessorów, w drodze pertrakcyi spadkowéj, a to od ceny złp. 1363 gr. 20 i pod warunkami wyrokiem ces. król. Sądu Pokoju Okręgu III Mogilskiego d. 8 paźdz. 1850 r. zatwierdzonych prawomocnym, które każdego czasu w biórze pisarza tegoż sądu przejrzane być mogą, a to na jedym terminie dnia 19 listopada 1850 r. o godzinie 10 z rana, do któréj to licytacyi i obce osoby przypuszczone będą.

Kraków dnia 6 listopada 1850 roku.

J. *Żuberski* Pisarz.

(372) CESARSKO-KRÓLEWSKI SĄD POKOJU (2-3)

Okręgu IV Chrzanowskiego.

Wzywa mających prawo do spadku po niegdy Marcinie Plucie, włościaninie wsi Jelenia dystryktu Jaworznickiego, aby się w ciągu miesięcy trzech od daty ogłoszenia z prawami swemi do Sądu Pokoju Chrzanowskiego zgłosili; w przeciwnym bowiem razie spadek majątku po niegdy Marcinie Plucie pozostałego, z realności pod pozyc. 25 T. C. wsi Jelenia zapisanéj składającego się, Janowi Plucie synowi, na zasadzie testamentu na dniu 30m września r. b. przed p. Ignacym Dorau zast. notaryusza publicznego spisanego, przyznanym będzie. — Chrzanów d. 2 listopada 1850 r.

X. G. *Ligęziński* S. P. — Z. Pisarza Sądu *L. Majewski.*

N. 275. C. K. SĄD POKOJU OKR. III MOGILSKIEGO. [361]

Stósownie do artykułu 52 ustawy o włościanach usamowolnionych i na zasadzie artykułu 12go ustawy hipotecznéj z roku 1844, wzywa mających prawo do spadku po niegdy Józefie Makucie, szczególniéj z domu, gruntu morgów 10 i ruchomości w wsi Czyżynach składającego się, aby z prawami swemi do spadku tego w przeciągu miesięcy trzech do ces. król. Sądu Pokoju zgłosili się — po upływie bowiem tego czasu, pomieniony spadek zgłaszającemu się Mateuszowi Makucie, jako jedynemu sukcesorowi całkowicie przyznanym zostanie. — Kraków dnia 16go września 1850 roku. —

[3] *P. Slizowski.* — *J. Zuberski*, Pisarz.

Ner 5357. CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ (364)

Miasta Krakowa i jego Okręgu.

W skutek odezwy c. k. Bióra Spraw Skarbu i Instytutów publicznych z dnia 6 września b. r. Nr. 903, Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora, wzywa mających prawa do mass składających się z dowodów likwidacyjnych Królestwa Polskiego w kassie poborowéj miasta Krakowa złożonych, a wystawionych na rzecz: 1) Mrozowskiego b. woźnego Sądu Pokoju powiatu Krakowskiego, na kwotę złp. 120 gr. 14; — 2) Antoniego Czachowskiego podsędka w Krzeszowicach, na złp. 665 gr. 17; — 3) Ignacego Domosławskiego podpisarza Sądu Podsędkowskiego w Krzeszowicach, na złp. 222 gr. 6; — 4) Kajetana Tylkowskiego woźnego Sądu Podsędkowskiego w Krzeszowicach, na złp. 25 — ażeby się z dowodami prawa ich wykazującemi, w przeciągu trzech miesięcy do Trybunału zgłosili; w przeciwnym bowiem razie massy rzeczone, jako bezdziedziczne, w myśl istniejących przepisów na rzecz Skarbu publicznego przyznane zostaną. — Kraków dnia 26go września 1850 r. — Sędzia Prezydujący, *J. Pareński.* — Sekretarz, *P. Burzyński.* [2-3]

Ner 5683. CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ (381)

Miasta Krakowa i jego Okręgu.

W myśl artykułu 12go ustawy hipotecznéj z r. 1844, wzywa wszystkich mogących mieć prawo do spadku po Ignacym Soczołowskim pozostałego, składającego się z połowy summy zł. 758 na domu pod L. 135 w Gminie IX hipotecznie ubezpieczonéj, aby z takowemi w zakresie trzech miesięcy do Trybunału zgłosili się; po upływie bowiem tego czasu, spadek w mowie będący zgłaszającym się synom, mianowicie: Felixowi, Ignacemu Soczołowskim, oraz Antoninie Pióreckiéj wnuczce zmarłego, w równych częściach przyznanym będzie. — Kraków 9 października 1850 r.

(2-3) Sędzia Prezyd., *Pareński.* — Sekretarz *P. Burzyński.*

Inseraty.

(Nad. z Cyr. Przemyskiego).

Dans l'Album de Mademoiselle
F. A.

Modèle des Femmes, ne sauriez — Vous pas aimer?
Me fuiriez — Vous pour me mieux torturer?
N'ayant jamais su toucher Votre noble coeur,
Mon ame en languit dans des plus vives douleurs,
resignée à son sort, succombant tour à tour,
de tristesse et d'ennui, sont marquées touts ses jours!
Le chaste amour, est l'image de l'amour divin,
ce qu'atteste le miracle, de l'eau changée en vin —
Tels sont les sentiments, de Votre
humble esclave.

[394] **H..**

Kurs papierów publicznych i pieniędzy.

Wiedeń. *Kursa telegraficzne z dnia 12go listopada.* Londyn 12 fl. 25 xr. 3-miesięczne. — Paryż 147$\frac{3}{4}$ 2-miesięczne. — Hamburg — — 2-miesięczne. — Metaliki 5-proc. 92$\frac{7}{8}$. — Metaliki 4$\frac{1}{2}$-proc. 81$\frac{1}{4}$. — Akcye bankowe 1150.

Kurs krakowski z d. 13 listopada. Przed przybyciem depeszy telegraficznéj płacono dzisiaj 84; po przybyciu postąpiły o 1%; po południu dawano już 86, po poczcie płacą tylko 85$\frac{1}{2}$, który to kurs zostanie się aż do przybycia depeszy telegraficznéj (godz. 10 rano).

Kurs krakowski z dnia 12 listop. Banknoty 85$\frac{1}{2}$. — Pruski kurant 106$\frac{1}{2}$. — Imperyały ros. 34. 20. — Ruble srebrne nowe 101$\frac{1}{4}$. Dukaty złp. 20. 6. — Listy zastawne Król. Pols. z kuponami 99. Listy zastawne Galicyjskie żądają 91$\frac{1}{2}$, dają 90$\frac{1}{2}$. — Cwancygiery stare 106$\frac{1}{4}$, nowe 106$\frac{3}{4}$.

Kurs wiedeński z d. 11 list. Kolej żelaz. półn. 109. — Agio od złota 36. — od srebra 26.

Kurs lwowski z dnia 9 listop. Dukat holenderski Złr. 5 30. — Dukat austryacki 5 kr. 36. — Półimperyały ros. 9 40 kr. — Polski kurant 1 23. — Rubel sr. ros. 1 52. — Galicyjskie Listy zastawne 90 złr. 25 kr.

Kurs wrocławski z d. 11 listopada. Banknot. austryac. 74$\frac{1}{2}$. — Polskie papiery 92. — Listy zastawne Królest. Polsk. 96. — Akcye kolei żel. Krako.-górno-szląs. 57.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

DZIEŃ.	GODZINA.	STAN BAROM. w mierze paryzkiéj sprowadzony do 0° Réaumura.	STOP. CIEPŁA według Réaumura.	PRĘŻNOŚĆ pary wodnéj w powietrzu czyli e.	KIERUNEK wiatru i natężenie.	STAN ATMOSFERY.	ZJAWISKA NAPOWIETRZNE	ZMIANA TEMPERATURY w ciągu dnia od	do
12	2	26" 11.''' 17.	† 6°. 1.	2.''' 50.	zpł. za. mocny	pog. z chmur.	deszcz wicher zpł. z.	† 7°. 9.	† 1°. 0.
„	10	„ 2. 44.	† 1. 0.	1. 79.	ppn. zacho. sł.	pochmurno			
13	6	27" 3. 38.	— 1. 5.	1. 58	zachodni sła.	pogoda			

W DRUKARNI CZASU.